

**Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Verf- en
Drukinktindustrie**

Actuariële en Bedrijfstechnische Nota

2010

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	3
2. ORGANOGRAM EN ORGANISATIE.....	4
3. ADMINISTRATIEVE ORGANISATIE EN INTERNE BEHEERSING	9
4. DEELNAME AAN DE PENSIOENREGELING	13
5. PENSIOENREGELING.....	15
6. ACTUARIËLE GRONDSLAGEN	17
7. RESERVES EN TECHNISCHE VOORZIENINGEN	19
8. FINANCIERING	21
9. TOESLAGBELEID	24
10. BELEGGINGSBELEID.....	25
11. FINANCIËLE STURINGSMIDDELEN.....	32

1. INLEIDING

De Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Verf- en Drukinktindustrie (hierna het pensioenfonds) is een bedrijfstakpensioenfonds als bedoeld in artikel 1 van de Pensioenwet. Het pensioenfonds voert de door CAO-partijen overeengekomen pensioenregeling voor de bedrijfstak verf- en drukinktindustrie uit.

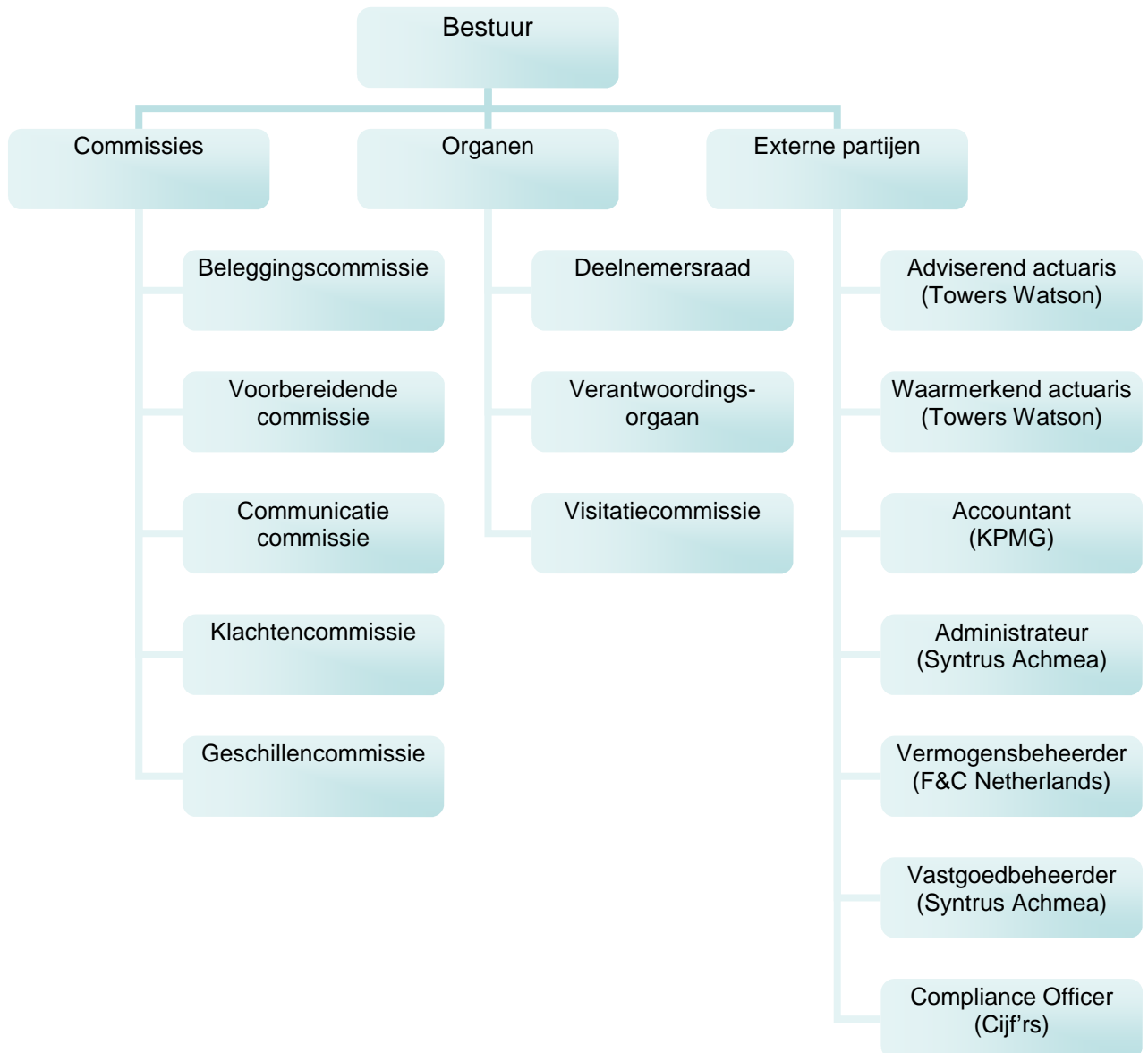
Uit het gestelde in artikel 145, lid 1 van de Pensioenwet vloeit voort dat een bedrijfstakpensioenfonds een actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN) dient vast te stellen. De inhoud van deze ABTN dient zodanig te zijn, dat De Nederlandsche Bank N.V. (DNB) tot een oordeel kan komen over de wijze waarop wordt voldaan aan het bepaalde bij of krachtens de artikelen 25, 95, 126 t/m 137 en 143 van de Pensioenwet. Het beleid is hierbij afgestemd op de uitvoeringsbepalingen van de Pensioenwet, in het bijzonder paragraaf 9 van het Besluit Financieel Toetsingskader pensioenfondsen.

De inhoud van deze ABTN beoogt op hoofdlijnen inzicht te geven in het functioneren van het pensioenfonds op alle beleidsterreinen.

Deze ABTN is door het bestuur vastgesteld op 25 november 2010. Deze ABTN geldt met ingang van 1 januari 2010 en vervangt de vorige ABTN.

2. ORGANOGRAM EN ORGANISATIE

In onderstaand organogram worden de diverse betrokkenen en de relaties tussen de diverse betrokkenen bij het pensioenfonds in kaart gebracht.

CAO-partijen

Sociale partners bepalen de inhoud van de pensioenovereenkomst. Zij benoemen ook de bestuursleden. De verhouding tussen CAO-partijen en het bestuur is vastgelegd in het uitvoeringsreglement.

Bestuur

Het Bestuur van het pensioenfonds bestaat uit acht leden.

Hiervan worden benoemd:

■ Werkgeversleden:

vier leden door de Vereniging van Verf- en Drukinktfabrikanten;

■ Werknemersleden

twee leden door FNV Bondgenoten;

één lid door de CNV Vakmensen;

één lid door De Unie.

Het Bestuur draagt zorg voor het (dagelijks) beleid van het pensioenfonds. De voorzitter en de secretaris van het pensioenfonds kunnen gezamenlijk het pensioenfonds in rechte vertegenwoordigen. In de even jaren worden de voorzitter en zijn plaatsvervanger uit de werkgeversleden gekozen en de secretaris en zijn plaatsvervanger uit de werknemersleden. In de oneven jaren vindt het omgekeerde plaats. Het Bestuur kan een gedeelte van zijn bevoegdheden delegeren aan commissies. Deze commissies worden paritair samengesteld uit leden van het Bestuur en leggen verantwoording af aan het Bestuur.

2.1 COMMISSIES

Beleggingscommissie

Deze commissie bestaat uit twee vertegenwoordigers van werkgeverszijde en twee vertegenwoordigers van werknemerszijde vanuit het bestuur. De commissie wordt op de hoogte gehouden van de tussentijdse aanpassingen op beleggingsgebied, vermogensbeheer en risicorapportages en de performance. Daarnaast houdt de commissie zich bezig met het adviseren van het bestuur en het voorbespreken van het beleggingsplan voor het volgende jaar. Met ingang van 2008 wordt een fiduciaire beleggingsportefeuille gevoerd.

De beleggingscommissie wordt voorzien van advies door de onafhankelijke beleggingsadviseur de heer E. Bannet van Quinator Investment Consultancy, de relatiebeheerder van F&C, de heer M. Florie en de relatiebeheerder van Syntrus Achmea Vastgoed mevrouw J. Heere. Bij de vergaderingen van de beleggingscommissie zijn tevens vertegenwoordigers van Syntrus Achmea Pensioenbeheer aanwezig. De beleggingscommissie komt in principe vier maal per jaar bijeen en, indien nodig, vaker. Het bestuur blijft (eind)verantwoordelijk voor het te voeren beleggingsbeleid.

Vorbereidende commissie

Deze commissie bestaat uit een vertegenwoordiger van werkgeverszijde en twee vertegenwoordigers van werknemerszijde vanuit het bestuur. De commissie houdt zich bezig met het voorbereiden van stukken en het adviseren van het bestuur op het gebied van juridische documenten, reglementen, beleidsvoorstellen, het jaarverslag etc. De commissie komt, indien nodig, voorafgaand aan de bestuursvergadering bijeen. Indien nodig worden adviseurs uitgenodigd.

Commissie communicatie

Deze commissie bestaat uit twee vertegenwoordigers van werkgeverszijde, twee vertegenwoordigers van werknemerszijde vanuit het bestuur en een vertegenwoordiger vanuit de deelnemersraad. De commissie heeft mandaat van het bestuur te besluiten over de inzet van communicatiemiddelen, zoals gebeurtenissencommunicatie, de website, brochures en de nieuwsbrief.

Klachten- en geschillencommissie

De klachten kunnen in eerste instantie worden ingediend bij de administrateur. Zij behandelt de klachten en neemt een besluit. Indien de klager het niet eens is met de beslissing van de administrateur, kan de klager in beroep gaan bij het bestuur. Het bestuur oordeelt vervolgens of de beslissing op de klacht in redelijkheid is genomen. De klager heeft het recht in beroep te gaan bij de Ombudsman Pensioenen. Indien het bestuur besluit het advies van de Ombudsman niet op te volgen, dient het bestuur de klager daarvan schriftelijk en gemotiveerd in kennis te stellen.

Er wordt deelgenomen aan een gezamenlijke geschillencommissie met meerdere pensioenfonds. Het bestuur heeft adviesbevoegdheid in deze commissie. De geschillencommissie is nog niet opgericht. Er is een reglement vastgesteld.

2.2 ORGANEN

Deelnemersraad

Met ingang van 1 januari 2001 is een deelnemersraad ingesteld. De deelnemersraad heeft zes zetels, waarvan één wordt ingenomen door een vertegenwoordiger van het Coördinatieorgaan Samenwerkende Ouderenorganisaties en de overige vijf door vertegenwoordigers van de drie bovengenoemde vakorganisaties (FNV Bondgenoten, De Unie en CNV Vakmensen).

De deelnemersraad vergadert tenminste twee keer per jaar met het bestuur. Tijdens deze vergaderingen worden de aangelegenheden aan de orde gesteld waarover het bestuur en/of de deelnemersraad overleg wenselijk acht. Naast de gezamenlijke vergaderingen komt de deelnemersraad ten minste twee keer per kalenderjaar en in ieder geval vóórafgaande aan een bestuursvergadering bijeen. De deelnemersraad adviseert het bestuur desgevraagd of uit eigen beweging over aangelegenheden die het pensioenfonds betreffen.

Verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan is in 2008 aangesteld. Dit orgaan bestaat uit drie leden: een vertegenwoordiger uit de kring van deelnemers, een vertegenwoordiger uit de kring van pensioengerechtigden en een vertegenwoordiger van de werkgevers.

Het verantwoordingsorgaan is bevoegd jaarlijks een algemeen oordeel te geven over het handelen van het bestuur aan de hand van het jaarverslag, de jaarrekening en andere relevante informatie, waaronder –indien van toepassing - de bevindingen van het intern toezichtorgaan; het door het bestuur uitgevoerde beleid in het afgelopen kalenderjaar en beleidskeuzes die op de toekomst betrekking hebben.

Visitatiecommissie

Het bestuur heeft besloten het intern toezicht in te vullen door middel van een visitatiecommissie. Het bestuur geeft de visitatiecommissie tenminste eens in de drie jaar de opdracht het functioneren van (het bestuur van) het pensioenfonds kritisch te bezien.

Het bestuur verstrekt de opdracht aan de visitatiecommissie schriftelijk.

De visitatiecommissie heeft tenminste de volgende taken: het beoordelen van beleids- en bestuursprocedures, bestuursprocessen en de checks en balances binnen het pensioenfonds; het beoordelen van de wijze waarop het pensioenfonds wordt aangestuurd en het beoordelen van de wijze waarop door het bestuur wordt omgegaan met de risico's op de langere termijn.

De visitatiecommissie bestaat uit tenminste drie onafhankelijke leden, die allen deskundig zijn op het gebied van pensioenfondsbesturen. De leden zijn op geen enkele wijze, anders dan uit hoofde van de visitatiecommissie, actief betrokken bij het functioneren van het fonds.

2.3 EXTERNE ADVISEURS

Waarmerkend actuaris

De waarmerkend actuaris beoordeelt de financiële positie van het pensioenfonds volgens de eisen van DNB. De waarmerkend actuaris rapporteert éénmaal per jaar aan het bestuur door middel van een certificeringsrapport en een actuariële verklaring. De rapportage vindt uiterlijk plaats op 1 juli van het jaar volgend op het kalenderjaar waarop de rapportage betrekking heeft.

Momenteel is door het pensioenfonds de heer R. Doornbos AAG van Towers Watson als extern waarmerkend actuaris aangewezen.

De waarmerkende actuaris is verbonden aan Towers Watson. Towers Watson beschikt over een door DNB goedgekeurde gedragscode over de onafhankelijkheid van de waarmerkend actuaris.

Adviserend actuaris

Het pensioenfonds maakt ook gebruik van de diensten van een adviserend actuaris. Deze adviseert het bestuur over alle voorkomende actuariële onderwerpen (o.a. premie- en toeslagbeleid, waarderinggrondslagen en collectieve waardeoverdrachten).

Momenteel zijn door het pensioenfonds de heer A.J. Dongelmans AAG van Towers Watson als externe adviserend actuaris aangewezen.

Accountant

De accountant controleert jaarlijks de onder verantwoordelijkheid van het bestuur opgestelde jaarrekening. Hij doet dit in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder onder meer zijn begrepen de controle en overige standaarden. Volgens deze standaarden wordt de controle zodanig uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat.

Verder geeft de externe accountant een verklaring af aan het bestuur dat het pensioenfonds tijdig een normportefeuille heeft vastgesteld en controleert hij het feitelijke rendement van de gekozen normportefeuille. Voor de controle van het jaarwerk 2010 fungeert de heer M. Vredenduin RA van KPMG Accountants N.V. als accountant voor het pensioenfonds.

Administratie

De administratie van het pensioenfonds is uitbesteed aan Syntrus Achmea Pensioenbeheer te Amsterdam. Syntrus Achmea Pensioenbeheer (hierna Syntrus) maakt deel uit van de Achmea groep. De condities van uitbesteding zijn vastgelegd in een mantel – en pensioenbeheerovereenkomst.

Vermogens- en vastgoedbeheer

Het vermogensbeheer is ondergebracht bij F&C. F&C voert een fiduciaire beleggingsportefeuille exclusief de portefeuille van Syntrus Achmea Vastgoed. Syntrus Achmea Vastgoed belegt voor het pensioenfonds in direct- en indirect vastgoed en hypotheek. De condities van de uitbesteding zijn vastgelegd in een vermogensbeheerovereenkomst. Per 1 september 2010 is de heer M. Florie van F&C aangesteld als accountmanager van het pensioenfonds.

Compliance Officer

Het bestuur heeft een gedragscode vastgesteld. De door het bestuur benoemde Compliance Officer heeft tot taak toe te zien op de naleving van deze code en heeft toegang tot alle geledingen binnen het pensioenfonds. Vanaf 2010 is de heer J. de Graaf van Cijff's de Compliance Officer van het pensioenfonds.

3. ADMINISTRATIEVE ORGANISATIE EN INTERNE BEHEERSING

3.1 Beheerssysteem Bestuur

De operationele uitvoering (administratie) van de pensioenregeling heeft het bestuur momenteel uitbesteed aan Syntrus Achmea (voorheen PVF Achmea) te Amsterdam. Syntrus Achmea (hierna de administrateur) maakt deel uit van de Achmea groep.

De condities van de uitbesteding zijn vastgelegd in een pensioenbeheersovereenkomst. De overeenkomst loopt tot en met 31 december 2010, en is in december 2009 formeel opgezegd. Het bestuur is in 2010 opnieuw in onderhandeling met Syntrus Achmea over een verlening van de overeenkomst.

In het hiernavolgende wordt beschreven op welke wijze het interne beheerssysteem van het fonds in hoofdlijnen is opgezet, waarbij een onderscheid wordt gemaakt in het beheerssysteem van het bestuur enerzijds en dat van de administrateur anderzijds.

Het uitgangspunt van het beheerssysteem is dat de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor de goede uitvoering van risicobeheer op administratieve-, uitvoering- en beheersprocessen ligt bij het Bestuur van het pensioenfonds. De condities van de uitbesteding zijn vastgelegd in een mantelovereenkomst en een pensioenbeheerovereenkomst.

De administrateur is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de daadwerkelijke uitvoering van de pensioenregeling. Het Bestuur van het pensioenfonds heeft daartoe een aantal centrale kaders gesteld.

Belangrijke kaders zijn:

- administratie overeenkomst;
- vermogensbeheersovereenkomsten
- beleid met betrekking tot valuta en derivaten;
- pensioenreglement;
- bestuursbesluiten;

Binnen deze kaders kan het pensioenfonds nader invulling geven aan de wijze waarop de werkzaamheden worden uitgevoerd en de beleidslijnen waarbinnen dit dient te gebeuren. Dat kan door het vaststellen van een beleidsnota door het Bestuur (beleggingsplan, valutabeleidsnota) waaraan de administrateur zich dient te houden. Ook kan het Bestuur door middel van een bestuursbesluit aan de administrateur specifieke bevoegdheden verlenen, bijvoorbeeld bij de uitvoering van het pensioenreglement. Deze besluiten worden vastgelegd in de verslagen van de vergadering van het Bestuur.

Met betrekking tot de interne beheersing door het Bestuur wordt elk jaar een jaarplan opgesteld met onder andere een begroting van de beheerskosten. Na afloop van elk kalenderjaar vindt een eindafrekening plaats.

Daarnaast ontvangt het Bestuur na afloop van ieder kwartaal de resultaten van de belangrijkste processen van het pensioenfonds, te weten:

Een kwartaalrapportage van de vermogensbeheerders over het gevoerde beleid met betrekking tot de gehele beleggingsportefeuille en het beleid binnen subportefeuilles, de portefeuilleverdeling, de performance en de performanceattributie;

Balansmonitor

Risicorapportage inzake vermogensbeheer

Een jaaroverzicht van de werkomvang van het aantal uitkeringen, waardeoverdrachten en alle overige werkzaamheden verricht door de administrateur met de daarbij behorende kosten afgezet tegen de begrote kosten; en

Een kwartaalrapportage over de stand van de bijdrageheffing en incasso.

Deze rapportages worden ook besproken in het periodiek (minstens driemaal per jaar) overleg dat plaats vindt tussen het Bestuur en de administrateur in de bestuursvergadering.

3.2 Informatie / verslaglegging

Het Bestuur wordt voorzien van managementinformatie die van belang is voor de beleidsvoorbereiding. De bestuursleden hebben inzage in o.a.: nieuwsbrieven, vakbladen, uitnodigingen van seminars, notities over pensioenontwikkelingen, deelname aan cursussen. Vergaderstukken worden in principe twee weken voor de vergadering toegezonden. Bij de agendapunten worden voorleggers c.q. informerende of adviserende notities aangeleverd.

Het verslag van de vergadering wordt ca. zes weken na de vergadering aan de bestuursleden toegezonden. Daarnaast stelt het Bestuur jaarlijks de jaarrekening en staten voor De Nederlandsche Bank (DNB) vast.

3.3 Beheerssysteem van de administrateur

Het interne beheersingssysteem van de administrateur is gedefinieerd als "een proces gericht op het verkrijgen van redelijke zekerheid omtrent het bereiken van de volgende doelstellingen":

- Effectiviteit en efficiency van de bedrijfsdoelstellingen
- De betrouwbaarheid van de financiële verantwoording
- Naleving van wet- en regelgeving.

Voor het bereiken van deze doelstellingen heeft Syntrus zijn bedrijfsproces via SAS-70 type II gecertificeerd.

3.4 Controleomgeving

Deze component is van grote invloed op de houding van de medewerkers en de aandacht van de medewerkers voor interne beheersing. Belangrijke factoren die de kwaliteit van de controle omgeving bepalen betreffen de integriteit, zakelijke ethiek en deskundigheid van medewerkers, delegatie van bevoegdheden en toezicht door de top.

Belangrijke beheersmaatregelen zijn:

- Beschrijving functievereisten voor alle cruciale functies
- Resultaatverantwoordelijke taakverdeling binnen directie
- Vastlegging organisatiestructuur in organogram
- Duidelijke verantwoordelijkheden en delegaties van bevoegdheden
- Aanwezigheid en functioneren van een interne auditafdeling
- SAS-70 type II

3.5 Controle mechanismen

Het Bestuur is verantwoordelijk voor het uitvoeren van interne controlemaatregelen gericht op de juiste en volledige registratie van de gegevens van het pensioenfonds. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de diensten van de accountant en de actuaris. De actuaris is aanwezig indien er actuariael advies nodig is en de accountant is op afroep beschikbaar. Zij signaleren voor het pensioenfonds knelpunten en relevante ontwikkelingen en adviseren het Bestuur bij het te voeren beleid.

Het Bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter of tenminste vier leden zulks wenselijk acht doch tenminste viermaal per jaar en laat zich tijdens deze vergaderingen door haar adviseurs en uitvoerders middels rapportages op de hoogte brengen van de pensioenontwikkelingen en eventuele knelpunten.

Tijdens de vergaderingen wordt het Bestuur door de vermogensbeheerders (of leden van de beleggingscommissie) op de hoogte gesteld van het gevoerde beleid met betrekking tot de

gehele beleggingsportefeuille, de portefeuillevordering, de performance en de performanceattributie. In de vergaderingen vindt besluitvorming plaats over het tactische beleid voor het komende beleggingsjaar.

3.6 Risicobeoordeling

De risicobeoordeling bestaat uit het identificeren en analyseren van die risico's die het realiseren van de doelstellingen in de weg kunnen staan. Op deze wijze verschaft risico beoordeling een basis voor de wijze waarop de risico's beheerst kunnen worden.

Belangrijke beheersingsmaatregelen zijn:

- Doelstellingen zijn vastgelegd in administratieovereenkomsten, beleggingsplannen, valuta- en derivatenbeleidsnota's.
- Goedkeuring beleggingsplannen, en van het derivaten- en valutabeleid door Bestuur van het pensioenfonds.
- Communicatie van belegging/pensioenplannen en nota's naar medewerkers van de organisatie.

3.7 Beheersingsmaatregelen

Deze component heeft tot doel te waarborgen dat de richtlijnen van de directie en het Bestuur in de verschillende bedrijfsprocessen worden uitgevoerd.

De beheersingsmaatregelen betreffen het beleid, de maatregelen die voor waarborging zijn vastgesteld en de eventuele te ondernemen acties wanneer risico's optreden.

Belangrijke beheersingsmaatregelen zijn:

- Duidelijke richtlijnen m.b.t. de aard van de transacties waartoe medewerkers geautoriseerd zijn
- Stelsel van tekeningbevoegdheden
- Handtekeningenoverzichten
- Tijdige verwerking in administratieve systemen
- IT controlemaatregelen waaronder toegangscontroles die de functiescheiding waarborgen.
- Bewaking van tussenrekeningen
- Instructies uitvoeren bestuursbesluiten
- Uitvoeringsinstructies compliance regeling
- Controle op volledigheid van de aangesloten werkgevers (bij verplichte regelingen)
- Controles op tijdige en volledige verwerking van opbrengsten (premies en beleggingsopbrengsten)
- Controles op tijdige en volledige verwerking van kosten

3.8 Informatie en Communicatie

Zonder goede informatie is het onmogelijk om een bedrijfsproces te sturen. Hiervoor zijn onder andere de volgende voorzieningen getroffen:

- Voor alle systemen is bepaald wie bevoegd is tot het invoeren van wijzigingen of raadplegen.
- Alle gebruikers dienen zich te identificeren en elke toegang wordt geregistreerd.
- Netwerkbeveiliging ter voorkoming dat derden buiten het bedrijf ongeautoriseerd toegang krijgen tot het IT systeem (firewall)
- Dagelijkse back-up
- Duidelijke rapportagelijnen naar directie en Bestuur (frequentie, inhoud, format) v.w.b. maandrapportages beleggingen, kwartaalinformatie en uitvoering van bestuursbesluiten
- Per kwartaal worden de beleggingsresultaten, performance analyses en naleving klantafspraken (o.a. valuta en derivatenbeleid) beoordeeld en worden de uitkomsten gerapporteerd aan het Bestuur.

3.9 Bewaking

Door de kwaliteit van het interne beheersingssysteem regelmatig te beoordelen, wordt gewaarborgd dat de werkzaamheden tot de gewenste output leiden.

Tekortkomingen dienen aan de leidinggevende te worden gerapporteerd, in ernstige gevallen aan directie of Bestuur. Deze beoordelingen houden onder meer:

Controle op betrouwbaarheid van de beleggings- en financiële administratie door Internal Audit Services.

Second Opinion inzake de kwaliteit van de beheersing van de organisatie door de Interne Accountantsdienst (Achmea holding), betreffende Operational Audits.

Beoordeling Risico Control systeem en Toetsing op naleving wet- en regelgeving door Risk Management.

3.10 Risicometing en –beheersing van de vermogensbeheerder(s)

Bij elk beleggingsmandaat worden met de vermogensbeheerders afspraken gemaakt over de toegestane vrijheid bij de beleggingsbeslissingen en over de beheersing van de risico's.

Daarnaast wordt bij de selectie van vermogensbeheerders rekening gehouden met de wijze waarop zij interne risico's afdekken, zoals door onder andere functiescheiding en controles door interne en externe accountants.

4. DEELNAME AAN DE PENSIOENREGELING

4.1 Verplichte aansluiting

Werkgevers en werknemers die vallen onder de door CAO-partijen vastgestelde werkingsfeer en voldoen aan de voorwaarden inzake de verplichtstelling dienen zich te melden op het moment dat voor hen de aansluitings- c.q. deelnemingsplicht van toepassing is. De aangesloten werkgever is verantwoordelijk voor het tijdig verstrekken van de juiste gegevens die nodig zijn om de pensioenregeling uit te kunnen voeren. Indien het pensioenfonds het, voor een goede uitvoering van de statuten en het pensioenreglement, nodig acht, is de werkgever verplicht inzake te verlenen in boeken en bescheiden aan een door het pensioenfonds aan te wijzen persoon. De afspraken tussen verplicht aangesloten werkgevers en het pensioenfonds zijn vastgelegd in het uitvoeringsreglement.

Nieuwe werkgevers met personeel in dienst dienen zich voor de werknemersverzekeringen te melden bij de Uitvoering Werknemers Verzekeringen (UWV) voor de voor hen van toepassing zijnde sector. De UWV bepaalt in welke sector zij de onderneming op grond van de bedrijfsactiviteiten moet indelen. Als een werkgever wordt ingedeeld in een categorie, waarvoor mogelijk een verplichting tot deelname aan een bedrijfstakpensioenfonds geldt, wordt de administrateur geïnformeerd. Als de werkgever reeds bekend is en op grond van de bedrijfsactiviteiten onder de werkingssfeeromschrijving van een bedrijfstakpensioenfonds ressorteert, wordt een contract opgevoerd. Indien niet met een redelijke mate van zekerheid kan worden bepaald of een (bedrijfstak)pensioenregeling van toepassing is, wordt een vragenformulier verzonden voor het verstrekken van nadere informatie. Als aan het verzoek tot het verstrekken van nadere informatie, ondanks diverse rappels, niet wordt voldaan wordt er aan de hand van de beschikbare informatie een aansluiting gerealiseerd.

Als een aansluiting is gerealiseerd, wordt de werkgever hiervan in kennis gesteld en wordt hem de nodige informatie (waaronder een pensioenreglement en een uitvoeringsreglement) toegezonden. De werkgever moet zelf bepalen of hij personeel in dienst heeft waarvoor pensioenpremie verschuldigd is. Aan de hand van de opgave van de werkgever wordt de pensioenpremie berekend en een premienota vastgesteld. De nota wordt aan de werkgever gezonden.

Wanneer een werkgever met deelnemingsplichtig personeel in dienst verzuimt zich aan te melden en de werkgever wordt op een later tijdstip gesignaleerd, dan wordt de werkgever met terugwerkende kracht aangesloten.

4.2 Vrijwillige aansluiting

Het bestuur is bevoegd een uitvoeringsovereenkomst aan te gaan met een onderneming die niet onder de werkingssfeer van het pensioenfonds valt.

Vrijwillige aansluiting is mogelijk voor de werkgever die een met de verfindustrie en de drukinktindustrie verwant bedrijf uitoefent of het bedrijf uitoefent van het importeren van en het handelen in verfproducten en drukinkten, danwel grondstoffen voor de fabricage van verfproducten en drukinkten.

Gevolg van de vrijwillige aansluiting is dat de werknemers van de werkgever gaan deelnemen in de verplichte regeling van het pensioenfonds.

Het pensioenfonds verbindt voorwaarden aan vrijwillige aansluitingen. Deze voorwaarden zijn in de beleidsnotitie 'toe-/ uittreding' van 7 september 2009 nader omschreven. Uitgangspunt voor het pensioenfonds is dat geen onnodig nadeel optreedt voor de bestaande populatie deelnemers. De voorwaarde betreft onder meer dat, indien bij toetreding een eventueel nadelige invloed op de premie ontstaat voor de reeds aanwezige deelnemers, het verschil (gedeeltelijk) in rekening wordt gebracht bij de toetredende onderneming. Het bestuur behandelt elke vrijwillige aansluiting apart en heeft de bevoegdheid af te wijken van de beleidsnotitie.

4.3 Vrijwillige voortzetting

Het bestuur is bevoegd aan individuele deelnemers toe te staan de deelname aan de pensioenregeling voort te zetten na beëindiging van het dienstverband met een aangesloten werkgever. Vrijwillige voortzetting wordt slechts toegestaan als de deelnemer voldoet aan de voorwaarden en slechts voor de beperkte duur van drie jaar.

4.4 Aanvullende verzekeringen

Op verzoek van een werkgever kan het bestuur voor werknemers van aangesloten ondernemingen aanspraken op ouderdoms-, partner- en wezenpensioen verzekeren, boven de aanspraken welke voortvloeien uit de toepassing van de verplichte regeling. Een en ander tegen betaling van periodieke premies of koopsommen en op door het bestuur vastgestelde overige voorwaarden.

4.5 Dispensatie

In een aantal door de wet (Vrijstellingsbesluit Wet Bpf 2000) voorgeschreven gevallen is het bedrijfstakpensioenfonds verplicht op verzoek van een werkgever vrijstelling te verlenen van deelneming aan de pensioenregeling. Als bij een verzoek tot vrijstelling niet voldaan is aan de voorwaarden van een verplichte vrijstelling kan het pensioenfonds ook onverplicht vrijstelling verlenen.

4.6 Collectieve inkomende of uitgaande waardeoverdrachten

Het bestuur heeft een beleidsnotitie opgesteld hoe zij zich in eerste instantie opstelt met betrekking tot in- en uitgaande collectieve waardeoverdrachten. Bij uitgaande collectieve waardeoverdracht worden de belangen afgewogen van het achterblijvende deel van de (ex-)deelnemers en de groep die overgedragen wordt. Bij inkomende collectieve waardeoverdracht worden de belangen afgewogen van de bestaande (ex-)deelnemers van het pensioenfonds en de toetredende groep. Het bestuur houdt zich in eerste instantie aan het gestelde beleid, hetgeen niet wegneemt dat de specifieke situatie aanleiding kan geven tot een ander gemotiveerd standpunt. Een collectieve waardeoverdracht dient vooraf altijd ter goedkeuring aan DNB te worden voorgelegd

4.7 Hoofdlijnen van het uitvoeringsreglement

Het uitvoeringsreglement is wettelijk voorgeschreven. In dit reglement zijn de verplichtingen van de werkgevers ten opzichte van het pensioenfonds en vice versa opgenomen op de gebieden: vaststelling en betaling van de premie, informatieverstrekking, toeslagverlening, premiekorting en vrijwillige voortzetting. Daarnaast is er een procedure opgenomen in geval van wijziging van de Pensioenovereenkomst. Aanvullend hierop zijn hoofdstukken over vrijstelling en gemoedsbezwaarden opgenomen.

5. PENSIOENREGELING

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de pensioenregeling van het pensioenfonds in hoofdlijnen beschreven. Voor eventuele details wordt verwezen naar het pensioenreglement.

De door het pensioenfonds uitgevoerde pensioenregeling kan worden gekarakteriseerd als een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling. De pensioenuitkering heeft het karakter van een uitkeringsovereenkomst.

De pensioenregeling voorziet in ouderdomspensioen ten behoeve van deelnemers en gewezen deelnemers en in (bijzonder) partnerpensioen en wezenpensioen ten behoeve van de nagelaten betrekkingen, onder wie tevens geregistreerd partnerschap en aangemelde partners worden begrepen. Het partnerschap dient geregeld te zijn door een notarieel contract waarin de partner van de deelnemer wordt aangewezen als gerechtigde op partnerpensioen.

De pensioengrondslag wordt bepaald door het loon te verminderen met een franchise. Er is sprake van een maximum pensioengevend loon. De franchise en het maximum pensioengevend loon worden jaarlijks, per 1 januari, aangepast overeenkomstig de ontwikkelingen van de algemene loonswijzigingen in de bedrijfstak. De franchise bedraagt per 1 januari 2010 € 16.140. Het maximum pensioengevend loon bedraagt per 1 januari 2010 € 60.895. (1,25 x max. dagloon). De pensioendatum is de eerste dag van de maand, waarin de deelnemer of gewezen deelnemer 65 jaar wordt of, als hij niet eerder was overleden, zou zijn geworden.

5.2 Ouderdomspensioen

Het jaarlijkse ouderdomspensioen bedraagt per jaar 2,21 % van de voor dat jaar geldende pensioengrondslag. Het ouderdomspensioen gaat in op de pensioendatum en eindigt op de laatste dag van de maand, waarin de pensioengerechtigde overlijdt.

5.3 Partnerpensioen

Het jaarlijkse partnerpensioen bedraagt 70% van het ouderdomspensioen. Bij overlijden van een deelnemer tijdens actief dienstverband wordt het partnerpensioen vastgesteld in de veronderstelling dat het dienstverband met ongewijzigde pensioengrondslag zou zijn voortgezet tot de pensioendatum (70% van het bereikbare ouderdomspensioen). Het jaarlijks bijzonder partnerpensioen van een gewezen echtgenoot of echtgenote bedraagt 70% van het ouderdomspensioen, voor zover dit betrekking heeft op het deel van de deelnemingsperiode, dat wordt toegerekend.

5.4 Wezenpensioen

Het jaarlijkse wezenpensioen bedraagt voor ieder kind 14% van het ouderdomspensioen. Het wezenpensioen eindigt op de laatste dag van de maand, waarin het kind de 18-jarige leeftijd of voor een studerend kind de 27-jarige leeftijd bereikt.

5.5 Overgangsregelingen (15-jaarsinkoopregeling)

In het Reglement Overgangsregelingen van 1 januari 2006 zijn, voor deelnemers geboren op of na 1 januari 1950, overgangsmaatregelen getroffen.

Voor deelnemers geboren op of na 1 januari 1950 is er een overgangsregeling waarmee men onder voorwaarden een recht uit de garantieregeling toegekend te krijgen kunt krijgen. Om van deze regeling gebruik te kunnen maken gelden, naast de leeftijd, de volgende voorwaarden:

deelnemer was op 1 januari 2001 20 jaar of ouder;
deelnemer was op 1 januari 2001 werkzaam in de bedrijfstak;
deelnemer nam in de periode van 1 januari 2001 tot en met 31 december 2005
onafgebroken deel in de prepensioenregeling;
deelnemer dient vanaf 1 januari 2006 tot de pensioeningangsdatum - of indien deze
na 31 december 2020 ligt, tot en met 31 december 2020 - onafgebroken werkzaam te
in de bedrijfstak

Daarnaast is er een regeling om onder voorwaarde in aanmerking te komen voor de
aanvullende regeling pensioenopbouw.

Om van deze regeling gebruik te kunnen maken gelden, naast de leeftijd, de volgende
voorwaarden:

Op 31 december 2005 werkzaam in de bedrijfstak en tot pensioendatum (of uiterlijk
31 december 2020) onafgebroken werkzaam blijven in de bedrijfstak.
Toekenning vindt plaats op de reguliere toekenningdatum respectievelijk 31
december 2020, indien aan de eerste voorwaarde is voldaan. Indien deelnemer
besluit de ingangsdatum van het ouderdomspensioen te vervroegen tot voor de
reguliere toekenningsdatum, vindt toekenning plaats op de pensioeningangsdatum
indien deze datum voor 31 december 2020 ligt. In dat geval wordt het recht uit de
aanvullende regeling pensioenopbouw gekort.

De voorwaardelijke rechten uit de garantieregeling kunnen eventueel worden omgezet in extra
ouderdomspensioenaanspraken Toekenning is gemaximeerd op de fiscale ruimte over de
fiscaal maximaal toegestane verstreken dienstjaren per 31 december 2005.

De overgangsmaatregelen zijn voorwaardelijke regelingen en worden uiterlijk op 31 december
2020 afgefinancierd en ingekocht, of indien eerder aan het einde van de deelneming bij
pensioeningang. Zolang de deelnemer niet met pensioen gaat, kan hij geen rechten aan de
overgangsregelingen ontfangen. Voor de overgangsmaatregel wordt geen aparte reserve bij
het pensioenfonds aangehouden.

5.6 Prepensioen

Het heeft, middels een collectieve overdracht, de verplichting op zich genomen van de tot en
met 31 december 2005 opgebouwde- en premievrije (prepensioen)aanspraken.

6. ACTUARIËLE GRONDSLAGEN

Bij de vaststelling van de technische voorziening(en) wordt op grond van het Financieel Toetsingskader uitgegaan van de hieronder omschreven actuariële grondslagen en veronderstellingen:

Rentevoet:

- de nominale rentetermijnstructuur gepubliceerd door DNB, geldend per de berekeningsdatum

Overlevingskansen tot 31 december 2010:

- Deze worden ontleend aan de door het Actuarieel Genootschap gepubliceerde prognosetafels 2005-2050, met een leeftijdsterugstelling van twee jaar voor mannen en één jaar voor vrouwen. De prognosetafels worden als generatietafel toegepast waarmee rekening gehouden wordt met de voorzienbare trend in overlevingskansen. Per 1 januari 2010 (= 31 december 2009) wordt de periode 2007-2012 als startperiode gehanteerd.
- In verband met de ontwikkelingen met betrekking tot de toegenomen levensverwachting en in afwachting van de publicatie van het Actuarieel Genootschap wordt de technische voorziening vanaf 1 januari 2010 met 4% verhoogd.
- Voor kinderen zijn de sterftetekansen nihil verondersteld

Overlevingskansen vanaf 31 december 2010:

- De overlevingskansen worden ontleend aan de door het Actuarieel Genootschap gepubliceerde prognosetafel 2010-2060 met toepassing van de correctiefactoren ontleend aan Towers Watson Ervaringssterfte 2010 voor mannen en vrouwen. (bijlage bij ABTN)
- Voor kinderen zijn de sterftetekansen nihil verondersteld

Toeslagen

- Toekomstige toeslagen worden niet in de TV begrepen behoudens toeslagen waartoe het bestuur voor de balansdatum (of berekeningsdatum) heeft besloten.

Gezinssamenstelling:

- Voor de deelnemers en de gewezen deelnemers wordt bij berekening van de contante waarde van de nabestaandenpensioenen uitgegaan van een gehuwdheidsfrequentie van 100% tot de 65-jarige leeftijd, die daarna afloopt met de sterftetekansen van de echtgenoot c.q. echtgenote volgens de gebezigde generatietafel.
- Voor pensioengerechtigden wordt, indien niet voor volledige uitruil van partnerpensioen naar ouderdompensioen is gekozen, uitgegaan van een gehuwdheidsfrequentie die gelijk is aan de overlevingskans van de partner vanaf het moment dat de hoofdverzekerde 65 jaar werd. Het leeftijdsverschil tussen man en vrouw is op drie jaar gesteld (man drie jaar ouder).
- Voorts is aangenomen dat er bij overlijden van een deelnemer behoudens de partner geen kinderen of andere tot pensioen- gerechtigde afhankelijke personen zullen worden nagelaten.

Wezenpensioen

Ten aanzien van wezenpensioen is verondersteld dat wezenpensioen uitgekeerd wordt tot en met de 18 jarige leeftijd, tenzij een wees nog studeert of een opleiding voor een beroep volgt tot een leeftijd van 27 jaar.

Geboortedata:

Verondersteld wordt dat alle verzekerden zijn geboren op 1 juli van hun geboortjaar.

Toe- en uittredingen:

De gevolgen van toekomstige toe- en uittredingen worden niet meegenomen.

(Toekomstige) uitvoeringskosten

Ter dekking van toekomstige uitvoeringskosten worden de contante waarden van de pensioenen, premies en koopsommen verhoogd met 4%.

Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid:

De technische voorziening voor arbeidsongeschikte deelnemers met premievrijstelling wordt vastgesteld als de contante waarde van de tot balansdatum verkregen aanspraken vermeerderd met de contante waarde van de toekomstig vrijgestelde premieontvangsten.

Flexibele keuzemogelijkheden van de deelnemer:

Toekomstige positieve of negatieve effecten van individuele keuzemogelijkheden van een deelnemer worden genegeerd aangezien deze omzettingen collectief actuariael neutraal worden geacht.

Voor de financiering van de pensioentoezegging, dat wil zeggen ten behoeve van de vaststelling van de kostendeekkende premie wordt eveneens uitgegaan van voornoemde actuariële grondslagen en veronderstellingen aangevuld met de volgende veronderstellingen.

Uitvoeringskosten

In de premie wordt een opslag van 10% verondersteld voor de uitvoeringskosten in het lopende jaar.

Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid

De kosten verbonden aan de premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid worden geacht te zijn gedekt door een risicopremie ter grootte van 3% van de pensioenaangroei (coming service).

7. RESERVES EN TECHNISCHE VOORZIENINGEN

De technische voorziening (TV) van het pensioenfonds bestaat uit:

- Voorziening pensioenverplichtingen
- Voorziening ingegane ziektegevallen

Daarnaast houdt het pensioenfonds een algemene reserve in acht.

7.1 Voorziening pensioenverplichtingen (VPV)

De VPV wordt vastgesteld met inachtneming van de actuariële grondslagen en veronderstellingen zoals hiervoor gemeld in hoofdstuk 6. De VPV wordt gebaseerd op de tot de balansdatum verkregen aanspraken op pensioen. .

7.2 Voorziening ingegane ziektegevallen

Het pensioenfonds houdt een voorziening aan voor de verwachte toekomstige schadelast voor deelnemers die op de balansdatum ziek zijn en naar verwachting arbeidsongeschikt zullen worden. De voorziening wordt vastgesteld door de verwachte toekomstige schade te bepalen. De verwachte jaarlijkse schade wordt gelijk verondersteld aan de jaarlijkse verwachte risicopremie. In verband met de twee jaar wachttijd in de ziekwet, betekent dit dat de technische voorziening gelijk gesteld wordt aan twee keer de verwachte risicopremie ultimo jaar voor het arbeidsongeschiktheidsrisico.

7.3 Algemene reserve

De algemene reserve is de saldopost op de balans van het pensioenfonds en dient ter opvang van tegenvallers waarvoor geen andere voorziening is getroffen. Het streven is dat de algemene reserve tenminste op het niveau van het vereiste vermogen ligt zoals omschreven in paragraaf 7.4.

7.4 Diverse niveaus van de dekkinggraad

Er wordt een aantal niveaus van de dekkinggraad in het financieringsmodel betrokken. Hiertoe worden de volgende niveaus onderscheiden:

Minimaal vereist eigen vermogen

Het minimaal vereist eigen vermogen bedraagt 4,5% (per 1 januari 2010) van de technische voorzieningen en voldoet daarmee aan de op dat gebied gestelde wettelijke eisen bij of krachtens artikel 131 van de Pensioenwet.

Indien het pensioenvermogen minder bedraagt dan de som van de technische voorzieningen en het minimaal vereist eigen vermogen, bestaat een dekkingstekort. Als sprake is van een dekkingstekort stelt het pensioenfonds een kortetermijnherstelplan op met in achtneming van het bepaalde bij of krachtens artikel 140 van de Pensioenwet.

Indien de situatie van een dekkingstekort ontstaat, zal het pensioenfonds DNB inlichten over de ontstane situatie. Uit het kortetermijnherstelplan zal blijken dat het pensioenfonds zo snel als redelijkerwijs mogelijk – binnen de daaraan door de wet gestelde voorwaarden - na ontstaan van het dekkingstekort het minimaal vereist eigen vermogen heeft hersteld.

Minimaal vereiste dekkinggraad

De minimaal vereiste dekkinggraad is gelijk aan de verhouding tussen enerzijds de som van de TV en het minimaal vereist eigen vermogen en anderzijds de TV.

Vereist eigen vermogen

Het pensioenfonds stelt het vereist eigen vermogen zodanig vast dat met een zekerheid van 97,5% wordt voorkomen dat het pensioenfonds binnen een periode van een jaar over minder waarden beschikt dan de hoogte van de technische voorzieningen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van het daarvoor ter beschikking gestelde standaardmodel van DNB.

Het vereist eigen vermogen wordt vastgesteld op basis van de verwachte risico's voor het komende jaar, gelijk aan de horizon van de voornoemde zekerheidsmaat. De verwachte risico's voor het komend jaar zijn normaliter gebaseerd op de strategische uitgangspunten van het beleid van het pensioenfonds, eventueel aangevuld met de besluiten om daar bewust (tijdelijk) van af te wijken. Op basis van de strategische beleggingsmix primo 2010 bedraagt het vereist eigen vermogen in de evenwichtssituatie 13,7% (per 1 januari 2010) van de TV. Indien de strategische beleggingsportefeuille (zie hoofdstuk 10) wordt gewijzigd, zal ook het vereist eigen vermogen wijzigen.

Indien het pensioenvermogen minder bedraagt dan de som van de technische voorzieningen en het vereist eigen vermogen, bestaat een reservetekort. Als sprake is van een reservetekort stelt het pensioenfonds een langetermijnherstelplan op met in achtneming van het bepaalde bij of krachtens artikel 138 van de Pensioenwet.

Indien de situatie van een reservetekort ontstaat, zal het pensioenfonds DNB direct inlichten over de ontstane situatie. In het langetermijnherstelplan beschrijft het pensioenfonds de maatregelen die worden genomen om binnen maximaal 15 jaar het reservetekort op te heffen.

Vereiste dekkingsgraad

De vereiste dekkingsgraad is gelijk aan de verhouding tussen enerzijds de som van de TV en het vereist eigen vermogen en anderzijds de TV.

8. FINANCIERING

8.1 Inleiding

Ten behoeve van de financiering is met behulp van een ALM-studie bepaald welk premiebeleid onder het FTK benodigd is om in samenhang met het strategisch gevoerde beleggingsbeleid en het beoogd toeslagenbeleid een adequaat financieringsstelsel te creëren.

8.2 Kostendekkende premie en gedempte kostendekkende premie

In artikel 128 van de Pensioenwet wordt de kostendekkende premie omschreven.

De kostendekkende premie voor de pensioenregeling is gelijk aan de volgende onderdelen:

Inkoop van de onvoorwaardelijke aanspraken van de actieven, inclusief de risico-elementen voor invaliditeit en overlijden
Uitvoeringskosten, voor zover niet gedekt door de vrijval uit de voorziening toekomstige uitvoeringskosten over daadwerkelijk gedane pensioenuitkeringen
Solvabiliteitsopslag over de inkoop van de onvoorwaardelijke aanspraken van de actieven. De solvabiliteitsopslag is bedoeld om het vereiste eigen vermogen op peil te houden.

De kostendekkende premie voor een kalenderjaar wordt bepaald op basis van de rentetermijnstructuur geldend per 1 januari van het kalenderjaar.

De solvabiliteitsopslag wordt gebaseerd op het vereiste eigen vermogen, geldend per 1 januari van het kalenderjaar.

In het FTK is het toegestaan om de kostendekkende premie te dempen. Premiedemping wordt bereikt door gebruik te maken van een vaste veronderstelde rente en eventueel een verwachte gemiddelde loonstijging. Het pensioenfonds heeft gekozen voor demping van de kostendekkende premie op basis van een vaste veronderstelde rekenrente van 4%. Dit percentage is minder dan het verwachte beleggingsrendement van het pensioenfonds.

8.3 Feitelijke premie

De feitelijke premie wordt door het bestuur vastgesteld. Deze is in eerste instantie gelijk aan de op basis van paragraaf 8.2 vastgestelde gedempte kostendekkende premie. Zoals nader omschreven in paragraaf 8.4, kan het bestuur besluiten om bij voldoende eigen vermogen een korting te verlenen op deze premie. In geval van een reservetekort kan het bestuur besluiten de feitelijke premie te verhogen. Het bestuur besluit hiertoe binnen de in paragraaf 8.4 gegeven mogelijkheden.

Voor de financiering van de pensioenregeling is tussen de werkgever en het pensioenfonds in het uitvoeringsreglement overeengekomen dat een premie (als een percentage van de pensioengrondslagsom) wordt vastgesteld. Deze premie is gelijk aan de hiervoor vastgestelde feitelijke premie. Periodiek wordt het niveau van de premie getoetst door middel van een continuïteitsanalyse/ALM-studie.

8.4 Premiebeleid

Het financieringssysteem gaat uit van de volgende uitgangspunten:

Eindbeslissing van premiekorting of premieopslag ligt altijd bij het Bestuur. Het hier beschreven model is een richtlijn;

Het beleid van het Bestuur is gericht op beperking van premiefluctuaties. Dit houdt in dat de premiestijging maximaal 4%-punt per jaar bedraagt en de premiedaling maximaal 2%-punt per jaar;

De premie is een percentage van de pensioengrondslag voor de pensioenregeling; Indien de dekkingsgraad zich beneden de vereiste dekkingsgraad bevindt, wordt in beginsel tenminste de gedempte kostendekkende premie gevraagd, tenzij de maximale premiestijging, zoals volgt uit het beleidskader dit verhindert. In dat laatste geval zal in de situatie van reservetekort de aangroei van pensioenaanspraken van actieven worden aangepast tot het niveau dat de financiering van de aanspraken in lijn is met de premiehoogte na maximale stijging. De premie is derhalve kostendekkend.

De maximale premie (werkgever + werknemer samen) zal 30% van de pensioengrondslag bedragen. Indien de maximum premie wordt bereikt dan zal dit tot gevolg hebben, dat in een situatie van dekkingstekort de pensioenaanspraken en rechten zo nodig zullen worden aangepast om aan de wettelijke eisen van herstel te kunnen voldoen.

In afwijking van voornoemde algemene methodiek zijn met het vaststellen van het herstelplan in verband met de eis van haalbaarheid van de maatregelen de volgende stappen in het premiebeleid vastgelegd.

Vanaf 1 januari 2010 bedraagt het premiepercentage 27%.

Vanaf 1 januari 2011 bedraagt het premiepercentage 28%.

Vanaf 1 januari 2012 bedraagt het premiepercentage 29%.

Vanaf 1 januari 2013 bedraagt het premiepercentage 30%.

Ten aanzien van het premiebeleid over aanvullende herstelmaatregelen heeft het bestuur in 2011 besloten om in 2011 en 2012 een versnelde premieverhoging door te voeren van 1% extra stijging ten laste van de werkgevers, waardoor de premie per 1-1-2011 op 29% komt.

Naast het beschreven premiemodel kan het Bestuur bij zijn definitieve vaststelling van de premie voor volgend jaar ook rekening houden met andere exogene factoren, die zij relevant acht.

In onderstaande tabel is schematisch aangegeven hoe het premiebeleid luidt.

PREMIEBELEID		
Situatie	Dekkingsgraad (DG)	Premiebeleid
1.	DG < minimaal vereiste dekkingsgraad	Feitelijke premie Premieverhoging met maximaal 4%-punten Kortetermijnherstelplan bij dekkingstekort
2.	minimaal vereiste dekkingsgraad < DG < vereiste dekkingsgraad	Feitelijke premie Premieverhoging met maximaal 4%-punten Langetermijnherstelplan bij reservetekort
3.	vereiste dekkingsgraad < DG < 145%	Feitelijke premie Geen premieverandering
4.	DG > 145%	Premieverlaging met maximaal 2%-punten

Ter toelichting het volgende:

Bij de bepaling van de financiële positie wordt als uitgangspunt de dekkingsgraad per 30 september van het voorafgaande jaar genomen. Bij de beslissing worden tevens de dekkingsgraad per 31 augustus en 31 oktober meegenomen.

De vaststelling van het vereist eigen vermogen is vastgesteld in paragraaf 7.4 van deze abtn.

Situatie 1:

Indien de dekkingsgraad lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad dient een kortetermijnherstelplan wegens dekkingstekort bij DNB te worden ingediend. Hiermee zal door het Bestuur worden aangegeven hoe de situatie van dekkingstekort binnen een aanvaardbare periode zal verdwijnen. Voor het standaardpremiebeleid wordt in beginsel tenminste de feitelijke premie gevraagd, met inachtneming van de maximale stijging van 4%-punten per jaar.

Situatie 2:

Indien de dekkingsgraad boven de minimaal vereiste dekkingsgraad maar niet boven de vereiste dekkingsgraad ligt, zal een langetermijnherstelplan wegens reservetekort worden ingediend. Hiermee zal door het Bestuur worden aangegeven hoe het tekort binnen een periode van maximaal vijftien jaar zal verdwijnen.

Voor het standaardpremiebeleid wordt de premie verhoogd tot tenminste de feitelijke premie onder de voorwaarde van een maximale stijging van 4%-punten per jaar.

Situatie 3:

Indien de dekkingsgraad boven de vereiste dekkingsgraad ligt maar minder dan 145% bedraagt, dan is de premie voor het komende jaar gelijk aan de premie van het huidige jaar, waarbij in beginsel tenminste de gedempte kostendekkende premie wordt gevraagd.

Situatie 4:

Indien de dekkingsgraad meer dan 145% bedraagt, dan wordt de verlaging van de premie als volgt bepaald:

- De premieverlaging is bedoeld om het verschil tussen de aanwezige dekkingsgraad en de maximaal gewenste dekkingsgraad (145%) in tien jaar in te lopen. Dit levert een premieverlagingspercentage op.
- De werkelijke premieverlaging is dan gelijk aan het minimum van 2% en het hiervoor berekende premieverlagingspercentage.

8.5 Risicoherverzekeringsbeleid

Het pensioenfonds heeft de risico's voortvloeiend uit overlijden tijdens het actief dienstverband en arbeidsongeschiktheid tijdens het actief dienstverband in eigen beheer.

Deze risico's zijn niet herverzekerd.

9. TOESLAGBELEID

9.1 Pensioenregeling

Het Bestuur heeft meerdere malen aangegeven dat het huidige toeslagbeleid zal worden voortgezet en dat het voorwaardelijke karakter behouden dient te blijven. Het streven van het pensioenfonds is om de pensioenaanspraken min of meer waardevast te houden. Het toeslagenbeleid heeft een voorwaardelijk karakter en is afhankelijk van de beschikbare middelen. Voor alle groepen (inclusief actieven) wordt een zelfde toeslagpercentage toegepast. In het pensioenreglement is aangegeven dat de toeslag conform D1 uit de toeslagenmatrix zal plaatsvinden. De toeslag wordt dus niet gefinancierd uit de premie, maar via de beschikbare middelen uit het rendement van het pensioenfonds. Er is geen bestemmingsreserve voor de (toekomstige) toeslagverlening getroffen.

9.2 Spelregels voor de toeslagverlening

Net zoals bij de financiering, geldt ook hier dat de eindbeslissing van de toeslagverlening altijd bij het Bestuur ligt. Voor de korte termijn kan de actuele financiële positie van het pensioenfonds ertoe leiden dat toeslagen niet of niet volledig worden toegekend. Bij de bepaling van de financiële positie wordt als uitgangspunt de dekkingsgraad per 30 september van het voorafgaande jaar genomen. Bij de beslissing worden tevens de dekkingsgraden per 31 augustus en 31 oktober meegenomen. De richtlijnen voor het toeslagbeleid zien er als volgt uit:

Toeslagbeleid

Dekkingsgraad (voor toekenning toeslag)	Hoogte toeslag
Lager dan 110%	Geen toeslag
Tussen 110% en 125%	Gedeeltelijke toeslag
Hoger dan 125%	Volledige toeslag

Aandachtspunten bij het toeslagbeleid:

Eindbeslissing van het toeslagbeleid ligt altijd bij het Bestuur. Het hier beschreven model is een richtlijn;

Toeslagverlening kan alleen plaatsvinden, indien de dekkingsgraad hierdoor niet daalt tot onder het niveau van de vereiste dekkingsgraad.

In het verleden opgelopen achterstand op de verwachte toeslagen wordt ingehaald, zodra de financiële positie van het pensioenfonds daarvoor, gehoord de actuaris, voldoende ruimte biedt. Hierbij wordt het verleden beperkt tot de direct voorafgaande periode van vijf jaar. In het geval de waarde van de aanwezige middelen boven het vereist vermogen uitkomt, kan het pensioenfonds niet eerder tot het verlenen van premieverlaging overgaan dan nadat een eventuele toeslagenachterstand is ingelopen.

10. BELEGGINGSBELEID

De overeenkomst tot vermogensbeheer

De totale beleggingsportefeuille van het pensioenfonds wordt opgedeeld in twee vermogensbeheeropdrachten welke ieder afzonderlijk worden ondergebracht bij die vermogensbeheerders die daartoe naar het oordeel van het Bestuur op advies van de Beleggingscommissie het meest geschikt voor worden geacht.

De twee vermogensbeheeropdrachten die worden uitgevaardigd zijn:

Fiduciair Management met betrekking tot vastrentende waarden, aandelen en alternatieve investeringen, voornamelijk actief mandaat; thans F&C.

Niet-genoteerd Vastgoed en Hypotheken, actief mandaat; thans Syntrus Achmea Vastgoed.

In een vermogensbeheerovereenkomst wordt bepaald op welke wijze het toevertrouwde vermogen van het pensioenfonds beheerd en belegd dient te worden. In de overeenkomst wordt de bevoegdheid verleend om binnen gestelde richtlijnen en restricties beleggingstransacties aan te gaan met betrekking tot de in de overeenkomst opgesomde beleggingscategorieën.

F&C laat ieder kwartaal een resultaatmeting uitvoeren en rapporteert de resultaten daarvan aan het Bestuur van het pensioenfonds. Bovendien rapporteert F&C ieder kwartaal de mutaties en standen van de beleggingscategorieën, de geografische- en valutaspreiding en de vooruitzichten met betrekking tot de macro-economische ontwikkelingen. Tevens levert F&C ieder kwartaal een uitgebreid risicorapport, met daarin de diverse soorten beleggingsrisico's. De kwartaal- en risicorapportage worden op kwartaalbasis mondeling toegelicht.

Per 1 januari 2008 is een nieuwe vermogensovereenkomst tussen het pensioenfonds en F&C gesloten. De belangrijkste wijziging ten opzichte van het vorige contract is dat F&C als fiduciair vermogensbeheerder zal gaan optreden. Dit houdt in dat voor delen van de portefeuille andere vermogensbeheerders kunnen worden geselecteerd.

Het beleggingsplan

Het beleggingsbeleid van de pensioenregeling van het pensioenfonds wordt ieder jaar vastgelegd in een door het bestuur goedgekeurd beleggingsplan. De uitvoering van het beleggingsplan vindt plaats onder verantwoordelijkheid van F&C en onder toezicht van het Bestuur van het pensioenfonds. In het beleggingsplan wordt onder meer voor elke beleggingscategorie een percentage van het totaal belegd vermogen vastgesteld en de toegestane marges, evenals per beleggingscategorie een percentage dat belegd mag zijn in andere valuta's. In het beleggingsplan wordt tevens de beheersovereenkomst (mandaat) opgenomen waarin een aantal beleggingsrichtlijnen wordt samengevat.

Zoals eerder vermeld is het vermogensbeheer grotendeels uitbesteed aan F&C Netherlands B.V.

In een mandaat worden jaarlijks de beheersafspraken vastgelegd. Deze afspraken betreffen onder andere:

samenstelling portefeuille

tactische marges

performancemeting

benchmarks

valutabeleid

derivatenbeleid

risicometing en –beheersing

Strategisch Beleid

Ter onderbouwing van het te voeren strategisch beleid is in 2006 een ALM-studie uitgevoerd onder andere in het kader van de overgang naar FTK. In 2010 is een nieuwe ALM studie (quicksan) verricht. Naar aanleiding van de resultaten van deze studie is de strategische weging van de diverse beleggingscategorieën vastgesteld. De strategische beleggingsportefeuille wordt eerst dan gewijzigd indien een (vernieuwde) ALM-studie daartoe aanleiding geeft.

De eerste stap bij de portefeuillesamenstelling is om ruimte binnen het risicobudget vrij te maken door eerst die risico's af te dekken die op lange termijn als ongewenst of onbeloofd kunnen worden gezien. Het pensioenfonds heeft hierbij gekozen voor het volgende beleid.

F&C zal zorgdragen voor circa 75% afdekking van het renterisico van de nominale pensioenverplichtingen met een bandbreedte van +/- 5%.

Het valutabeleid is gericht op, voor zover mogelijk, volledig afdekken van het valutarisico van niet-euro beleggingen.

Het inflatierisico wordt niet direct afgedekt.

De beleggingsportefeuille wordt gesplitst in een illiquide (minder liquide) en de liquide portefeuille. In het beleggingsplan van F&C wordt dit per jaar verder uitgewerkt.

F&C en het bestuur willen niet dat bepaalde acties automatisch in gang worden gezet. De te volgen acties zijn vastgesteld in een escalatieprocedure. Ook als een van beide partijen om een andere reden dringend overleg noodzakelijk acht kan de escalatieprocedure worden geïnitieerd.

De illiquide beleggingsportefeuille

Voor de totale illiquide portefeuille wordt de normportefeuille per allocatie moment gelijk gesteld aan de werkelijke portefeuille. Deze portefeuille omvat in 2010 de volgende beleggingen:

Direct Vastgoed

Hypotheken

LDI

Afbouw portefeuille (Fund of Hedge Funds Select Alpha en GTAA)

In onderstaande tabel worden de wegingpercentages van de normportefeuille voor 2010 weergegeven.

Categorie	Weging 2010
Illiquide portefeuille	55.3%
Direct Vastgoed	7.7 %
Hypotheken	12.0 %
LDI	32.2 %
Afbouw GTAA collateral	0.0%
Afbouw Fund of Hedge Funds Select Alpha	0.0%
Liquide portefeuille	44.7%
Totaal	100.0%

De liquide beleggingsportefeuille

Ten aanzien van de strategische beleggingsgewichten zijn door het fonds pensioenfonds en F&C afspraken gemaakt ten aanzien van de keuze van de strategische wegen, een expliciet actief risicobudget en het Herbalancingsbeleid.

De strategische wegen

Het pensioenfonds heeft voor 2010 gekozen voor de volgende indeling voor de beleggingscategorieën (normgewichten) met de marges:

Liquide portefeuille	Weging 2010	Marges
Aandelen	60,0%	-5% +5%
Obligaties	29,0%	-5% +5%
Opportunities (Convertibles en Commodities)	11,0%	-3% +3%
Onderhandse leningen	0,0%	0% +1%
Liquide middelen	0,0%	-10% +10%
Totaal	100,0%	

Valutabeleid

Het valutabeleid wordt jaarlijks vastgesteld in het beleggingsplan. In het huidige plan worden niet-euro beleggingen volledig afgedekt. Valuta afdekking is een dynamisch proces. Het is bijna niet mogelijk om een afdekkingbeleid te baseren op een vast percentage. Om deze reden zijn beperkte marges ingebouwd rondom het huidige afdekkingbeleid (eventueel binnen de pools).

Derivatenbeleid

F&C hanteert een kader van beperkingen, randvoorwaarden en controles die zorgen voor een afdoende beheersing van de risico's die samenhangen met het beleggen in het algemeen en met het beleggen in derivaten in het bijzonder. Het derivatenbeleid wordt verwoord in de derivatennota van F&C. Het in deze nota beschreven beleid is in overeenstemming met algemeen aanvaarde richtlijnen voor het gebruik van derivaten.

Benchmarks

Voor de performancevergelijking is het kiezen van een juiste benchmark van essentieel belang. Het Bestuur geeft jaarlijks goedkeuring aan de in het beleggingsplan voorgestelde benchmarks. Thans worden zogenaamde zwevende benchmarks gehanteerd binnen de

beleggingscategorieën aandelen en obligaties (inclusief global credits). Dat wil zeggen dat de in de benchmarks vastgelegde regio- en/of segmentgewichten relatief zijn en in de loop van de tijd aangepast worden aan de autonome marktontwikkelingen.

Gedurende 2010 worden de volgende benchmarks gehanteerd:

2010 Benchmark	
Liquide portefeuille	
Aandelen wereldwijd	Samengestelde benchmark. Samengesteld uit:
Europa	FTSE All World Developed Europe – customized*
Amerika	S&P 500 – customized *
Japan	FTSE All World Developed Japan – customized*
Pacific	FTSE All World Developed Asia Pacific ex Japan – customized*
Emerging Markets	MSCI Emerging Markets
Obligaties wereldwijd	Samengestelde benchmark. Samengesteld uit:
Europa Euro	Barclays Capital Euro-Aggregate: Treasury 1 yr+
Bedrijfsobligaties	50% Barclays Capital US Credit Index / 50% Barclays Capital Euro-Aggregate Credit Index
Emerging Markets Debt	EMBI Global Diversified (EMBIGD)
High Yield obligaties	Barclays Capital Customized High Yield bedrijfsobligaties index
Opportunities	Samengestelde benchmark bestaande uit:
Converteerbare obligaties	UBS Customized Global Focus Index
Commodities	S&P Goldman Sachs Commodity Index
Onderhandse Leningen	Barclays Capital Euro aggregate 1-5 yr Treasury Index
Liquide Middelen	1 maands Euribor

* De benchmarks voor aandelen Europa, Amerika, Japan en Pacific zijn aangepast m.b.t. uitsluiting beleggingen in producenten van landmijnen en clusterbommen

Illiquide portefeuille	
Afbouw - Fund of Hedge Funds	Portefeuille rendement
Afbouw - collateral GTAA	Portefeuille rendement
LDI Pools	Portefeuille rendement
Hypotheke	- Stichting PVF Zakelijke Hypotheekfondsen; Barclays Capital Customized Swap Index 2-4 years - Stichting PVF Particuliere Hypotheekfondsen; Barclays Capital Customized Swap Index 4-6 years
Direct Vastgoed	- NL Vastgoed Portefeuille; ROZ/IPD NL Property Index totaal (standing investments) - Noord-Amerika; NCREIF ODCE Index - Europa; samengestelde IPD obv landenweging AREA Fund Europe - Azië; samengestelde IPD obv landenweging AREA Asia

Waarderingsgrondslagen

De beleggingen in de portefeuille worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Voor aandelen, obligaties en participaties in fondsen die niet beursgenoteerd zijn, is dit de berekende intrinsieke waarde. De niet-officieel genoteerde derivaten worden gewaardeerd tegen marktgerelateerde waarderingswaarden.

Risicometing en -beheersing

Met betrekking tot de beheersing van de beleggingsrisico's bevatten de opgestelde beleggingsrichtlijnen onder meer bepalingen over:

Een actief risicobudget van 2%

De actieve beleggingsrisico's binnen de liquide portefeuille worden beheerd door te sturen op een actief risicobudget van 2%. Met actieve risico's wordt bedoeld het risico dat ontstaat door afwijkingen van de benchmarks voor de verschillende beleggingen en binnen de verschillende beleggingspools.

Het doelrendement op actief beleid bedraagt 0.5%-1%.

Om deze doelstelling te bereiken zijn afwijkingen toegestaan ten opzichte van de benchmarks. Deze afwijkingen kunnen ook worden ingevuld met beleggingen die geen deel uitmaken van de benchmark (zogenaamde off benchmark beleggingen).

De mate waarin de posities mogen afwijken van de benchmark wordt beperkt. Deze begrenzing wordt uitgedrukt in een tracking error.

De maximale toegestane actieve tracking error bedraagt 3%. In de praktijk zal gestuurd worden op een tracking error van 2%. Wanneer het totale risico uitkomt boven de 3% zal bij de volgende allocatie, doch uiterlijk binnen 3 maanden, het risico worden teruggebracht tot onder de 3%.

De afspraken gaan over de actieve tracking error en dus over het actieve beleggingsbeleid. Het gaat daarmee om afspraken over een relatief risico en niet om een absoluut risico.

Benadrukt dient te worden dat de verplichtingen geen rol spelen bij het bepalen van het actieve risico. Het actieve rendement en risico worden berekend ten opzichte van de feitelijke normwelingen van de liquide beleggingsportefeuille.

Ter verduidelijking van het begrip tracking error kan het volgende worden gesteld:

Deze maatstaf geeft aan hoe dicht het uiteindelijke rendement aan zal liggen tegen de te verwachten performance uitgaande van een normale verdeling.

Er geldt, hoe hoger de tracking error, hoe groter de potentiële mismatch met het te verwachten rendement.

Een tracking error van 2% geeft aan dat in 68% van de gevallen het rendement zal komen te liggen tussen +2% en -2% van het te verwachten rendement (dus tussen +3% en -1%).

Een tracking error van 2% geeft aan dat in 95% van de gevallen het rendement zal komen te liggen tussen +4% en -4% van het te verwachten rendement (dus tussen +5% en -3%).

Een tracking error van 2% en een doelrendement van 1% betekent dat wordt uitgegaan van een informatieratio van 0.5. Deze maatstaf drukt, voor risico gecorrigeerd, de toegevoegde waarde uit van de actieve beslissingen. De toegevoegde waarde van de belegger wordt dus niet bepaald door het nemen van risico, maar door het genereren van rendement binnen het toegestane risicobudget.

De minimum en maximum allocatie van de beleggingscategorieën.

Dit is beschreven in het Beleggingsplan. Te allen tijde valt het percentage dat belegd is in een beleggingscategorie binnen de voorgeschreven bandbreedtes. Indien de bandbreedtes op enig moment overschreden worden, dient actie te worden ondernomen om het evenwicht te herstellen. Deze rebalancing is bedoeld om het totale risico van het belegde vermogen op het gewenste niveau te handhaven. Om de normwening van de beleggingsportefeuille te handhaven zal F&C zowel op assetcategorie niveau (zoals aandelen en vastrentende waarden) als binnen de aandelen- en obligatieportefeuille op jaarbasis heralloceren. De marges zweven ten opzichte van de floating normwelingen gedurende het jaar.

Zorgvuldige beheersing van het risiconiveau binnen afzonderlijke beleggingssectoren door het vermijden van overconcentratie en door geen extreme posities ten opzichte van marktgemiddelden in te nemen.

Zorgvuldige monitoring van het geaggregeerde risico van de beleggingsportefeuille waaronder markt-, krediet-, liquiditeits-, rente-, en operationeel risico.

Zorgvuldige selectie en monitoring en evaluatie van vermogensbeheerders en andere uitvoeringsinstanties.

Nadruk op behoud van het vermogen en stabiele groei en minder op kortere termijn vermogenswinsten.

Het gebruik van derivaten (afgeleide beleggingsinstrumenten, waaronder opties, futures, swaps en termijncontracten).

Het gebruik van derivaten is geen doel op zich, maar er zal te allen tijde door F&C een afweging worden gemaakt of het gewenste risicoprofiel middels de onderliggende waarden of middels derivaten zal worden verkregen. Derivaten bieden een aantal voordelen zoals efficiency en snelheid en zijn om die redenen onmisbaar bij het portefeuillebeheer. Derivaten zijn bedoeld als tijdelijke instrumenten die geleidelijk door onderliggende waarden vervangen dienen te worden.

Voor de toepassingen van derivaten binnen portefeuillebeheer vastrentende waarden en aandelen worden onderstaande motieven onderscheiden. Dit is geen limitatieve opsomming, maar geeft een beeld van de mogelijkheden van het gebruik van derivaten:

- Aanpassen renterisico (duration) vastrentende portefeuille
- Voorbeleggen
- Aanpassen asset allocatie tussen landen
- Genereren extra rendement middels het schrijven/verkopen van opties waardoor premie wordt ontvangen
- Hedging
- Portfolio insurance

Het afdekken van risicoposities met behulp van afgeleide beleggingsinstrumenten, waaronder opties, futures, swaps en termijncontracten.

Ten aanzien van het beheersen van het renterisico en valutarisico zijn de volgende bijzondere beleidsafspraken vastgelegd.

- Valutabeleid
 - het Pensioenfonds streeft naar een adequate beheersing van het valuta risico. Daarom wordt het valutarisico jaarlijks opgenomen in het beleggingsplan. Hierin wordt het strategisch en tactisch kader weergegeven van het percentage van de afdekking van het valutarisico.
- Renterisico

- het Pensioenfonds streeft naar een adequate beheersing van het renterisico op de balans van het fonds. Daartoe stelt het bestuur het percentage vast van de strategische afdekking van de duration mismatch van verplichtingen in relatie tot de portefeuille.

Resultaatsevaluatie

Het beleggingsresultaat wordt door F&C per kwartaal aan de beleggingscommissie en het Bestuur doorgegeven, voorzien van een uitgebreide toelichting. In aansluiting daarop worden het gevoerde beleid en de resultaten daarvan per kwartaal mondeling toegelicht.

Uit de kwartaalrapportages van F&C en de daarop aansluitende mondelinge toelichting dient te blijken of de gelopen beleggingsrisico's vallen binnen de beperkingen die hieraan zijn gesteld.

Maatschappelijk Verantwoord Beleggen

Onder erkenning van het belang van Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB) heeft het fonds er voor gekozen haar MVB beleid te laten uitvoeren door F&C. Het MVB beleid bij F&C kent de volgende specifieke onderdelen:

Het reo® beleid (stemmen en engagement voor aandelen en indirect vastgoed)

Het uitsluiting beleid (uitsluiting van aandelen, bedrijfsobligaties, indirect vastgoed en converteerbare obligaties van individuele ondernemingen zoals producenten van landmijnen en clusterbommen voor)

reo® beleid

Het reo® beleid (*Responsible Engagement Overlay*) staat voor een integrale benadering van "corporate governance", de uitoefening van stemrecht en maatschappelijk verantwoord beleggen. Onderdeel van deze aanpak is een actief programma waarbij de dialoog wordt aangegaan (engagement) met de ondernemingen waarin wordt belegd. Deze ondernemingen worden systematisch benaderd om ze aan te sporen te werken aan verbeteringen van "corporate governance" en aan vermindering van maatschappelijke-, ethische- en milieurisico's. Thema's als kinderarbeid en milieu vallen bijvoorbeeld onder het reo® beleid. F&C meent dat adequate beheersing van deze risico's op termijn van wezenlijke invloed zal zijn voor het behoud en het welzijn van de wereld naast een positieve invloed op de bedrijfsprestaties en bedrijfsresultaten. Het reo® beleid is van toepassing op de aandelenportefeuilles en indirect vastgoed portefeuilles onder beheer bij F&C.

Uitsluiting beleid

Uitsluiting van individuele bedrijven is de meest robuuste oplossing. Uitsluiting kan een duidelijke impact op het rendements/risicoprofiel hebben, zeker in vergelijking met een universum zonder beperkende voorwaarden. Het beleid voor het uitsluiten van bedrijven wordt niet alleen uitgerold voor aandelen en indirect vastgoed maar ook voor andere beleggingscategorieën waaronder bedrijfsobligaties en converteerbare obligaties. Voor al deze beleggingen worden bijvoorbeeld vanuit ethisch perspectief producenten van landmijnen en clusterbommen uitgesloten.

De thema's en criteria die de basis vormen voor uitsluiting van beleggingen worden door F&C op jaarbasis aangegeven. De screening van de betrokken ondernemingen wordt uitgevoerd door het F&C GSI (Governance & Sustainable Investment)-team.

11. FINANCIËLE STURINGSMIDDELEN

Dit hoofdstuk beschrijft de financiële sturingsmiddelen die het bestuur tot haar beschikking heeft en wanneer zij die in kan zetten. De kracht van deze sturingsmiddelen en het herstellervermogen van de financiële positie van het pensioenfonds worden periodiek getest met een continuïteitsanalyse/ALM-studie.

Uit hoofdstuk 8 blijkt dat het strategisch beleggingsbeleid door middel van dezelfde continuïteitsanalyse/ALM wordt afgestemd op de verplichtingen van het pensioenfonds, inclusief het streven naar de reglementair voorwaardelijk toegezegde waardevastheid van pensioenaanspraken en pensioenrechten.

Door het strategische beleggingsbeleid, het premiebeleid en het toeslagbeleid regelmatig opnieuw te beschouwen wordt ingespeeld op eventuele wijzigingen in het risicoprofiel van de pensioenverplichtingen en/of in de risicoperceptie van het bestuur van het pensioenfonds.

11.1. Premiebeleid

In hoofdstuk 8 wordt het premiebeleid beschreven. Het premiebeleid is in eerste instantie gebaseerd op een voor het pensioenfonds uitgevoerde continuïteitsanalyse/ALM-studie.

11.2. Beleggingsbeleid

Uit hoofdstuk 8 blijkt dat het strategisch beleggingsbeleid door middel van een ALM-studie wordt afgestemd op de verplichtingen van het pensioenfonds, inclusief het voorwaardelijke toeslagbeleid (waardevastheid). Door het strategische beleggingsbeleid periodiek te herijken, kan worden ingespeeld op wijzigingen in het risicoprofiel van de pensioentoezeggingen en in de risicoperceptie van het bestuur van het pensioenfonds.

11.3. Toeslagbeleid

In hoofdstuk 9 wordt het toeslagbeleid beschreven. Het toeslagbeleid heeft een voorwaardelijk karakter en is afhankelijk van de beschikbare middelen. Voor alle groepen (actieven, arbeidsongeschikten, pensioentrekken en slapers) wordt in beginsel een zelfde toeslagpercentage toegepast.

11.4 Kortetermijnherstelplan en langetermijnherstelplan

Het beleid, zoals omschreven in deze Abtn, geeft aan hoe het bestuur haar (financieel) beleid voert. Het bestuur is van mening dat dit een prudent beleid is. Toch kan het in incidentele en uitzonderlijke situaties noodzakelijk zijn dat het bestuur aanvullende maatregelen moet treffen. Dit aanvullend beleid zal erop gericht zijn om de financiële middelen op peil te brengen waarbij rekening wordt gehouden met de belangen van alle betrokkenen. Het bestuur beziet de financiële positie ten minste eens per kwartaal of vaker, indien zich een bijzondere ontwikkeling in vermogen of verplichtingen voordoet.

11.5 Dekkingstekort

Indien sprake is van een aanwezig eigen vermogen dat onder het niveau van het minimaal vereist eigen vermogen ligt (dekkingstekort) of indien het pensioenfonds voorziet of redelijkerwijs kan voorzien dat dekkingstekort zal ontstaan, zal het pensioenfonds dit onmiddellijk melden aan DNB. Het fonds zal binnen de daaraan door de wet gestelde eisen een kortetermijnherstelplan indienen. In dit plan zal worden aangegeven op welke wijze deze onderdekking binnen een periode van maximaal drie jaar zal worden weggewerkt.

11.6 Reservetekort

Indien sprake is van een reservetekort (aanwezig eigen vermogen is lager dan het vereist eigen vermogen) of indien het pensioenfonds voorziet of redelijkerwijs kan voorzien dat een reservetekort zal ontstaan, zal het pensioenfonds dit onmiddellijk melden aan DNB. Het fonds zal binnen de daaraan door de wet gestelde eisen een langetermijnherstelplan indienen. Dit langetermijnherstelplan zal erin voorzien dat het reservetekort binnen een periode van maximaal 15 jaar wordt opgeheven.

Voor het verbeteren van de financiële positie worden de in de hoofdstukken 11.1 tot en met 11.3 bedoelde sturingsmiddelen ingezet. Afhankelijk van de specifieke omstandigheden op dat moment zal het bestuur besluiten welke sturingsmiddelen in welke mate worden ingezet.

11.7 Noodclausule

Mocht ondanks het inzetten van de beschikbare sturingsmogelijkheden een situatie van onderdekking niet binnen de daarvoor gestelde termijn worden weggewerkt of zeer waarschijnlijk niet worden weggewerkt, dan is het bestuur bevoegd om tot aanvullende herstelmaatregelen te besluiten, zoals opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten te verminderen (korten). Indien daarna weer voldoende verbetering van de financiële positie optreedt, kan het bestuur besluiten deze vermindering te herstellen.

Gewaarmerkt in 2010

Bestuur Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Verf- en Drukinktindustrie

De heer R. van Westerhoven

Voorzitter

Mevrouw C.J.Th. Boonstra

Secretaris